

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Victor Boico, Nadejda Toma,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui

Rusu Igor Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat
r-nul Xxxxx s. Xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță:

de la 19.10.2017 – până la 29.06.2018

instanța de apel:

de la 24.07.2018 – până la 09.10.2018

instanța de recurs ordinar:

de la 21.12.2018 – până la 13.03.2019

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul central din 29 iunie 2018, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, Rusu Igor Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoare stabilită lui Rusu Igor a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani și nu va fi executată, dacă în această perioadă nu va comite o nouă infracțiune și prin comportare exemplară va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat, fiind obligat să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent.

A fost admisă acțiunea civilă și s-a încasat de la Rusu Igor în beneficiul lui Morozan Ion suma de 61.472 lei, cu titlu de reparație a prejudiciului material cauzat prin infracțiune.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, Rusu Igor la data de 20.05.2017 în jurul orei 18.40, fiind în stare de ebrietate cu grad avansat, cu concentrația de 1,02 mg/l alcool în aerul expirat, conducând automobilul de model Zaz Tavria, cu n/î XXXXX,

pe traseul Peresecina-Donici din direcția s. Donici, r-nul Orhei la distanța de 160 m până la intersecția drumului de acces spre s. Sămănanca, r-nul Orhei, având ca pasageri pe fiii săi minori Rusu Constantin și Rusu Veaceslav, nu a ținut cont de dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase drum în curbă, a benzii de circulație și modalității de conducere a vehiculului pentru a garanta siguranța traficului, deci nu a luat măsurile corespunzătoare situației rutiere la deplasarea pe acest sector de drum, neglijând cerințele pct. 42 alin. 3) al Regulamentului circulației rutiere, care semnifică că pe drumurile cu circulația dublu sens care au cel puțin două benzi într-o direcție, este interzisă intrarea pe partea carosabilului destinată circulației în sens opus, nu s-a isprăvit cu conducerea autoturismului și a ieșit pe banda destinată circulației în sens opus, unde a comis tamponare cu automobilul de model Audi 80, cu n/î XXXXX, condus de Moroza Ion, care se deplasa regulamentar în direcția s. Donici, r-nul Orhei și care avea pasageri pe Moroza Angela și Beneș Veronica. În rezultatul accidentului rutier, pasagerul autoturismului de model ZAZ Tavria, cu n/î XXXXX - minorul Rusu Veaceslav a decedat pe loc, în rezultatul șocului hemoragiei traumatic, iar pasagerului Rusu Constantin, i-au fost cauzate vătămări corporale grave periculoase pentru viață sub formă de: fractură închisă, transeverasă de os femural drept 1/3 medie cu deplasare de fragmente; fractură închisă a ambelor oase antebrațului drept cu deplasare de fragmente; traumatism cranio - cerebral manifestat prin comoție cerebrală; plagă contuză pe cap; contuzia țesuturilor moi ale abdomenului.

Pe baza stării de fapt expusă mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului Rusu Igor, a fost calificată *de drept* în baza art. 264 alin. (4) Cod penal – încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudentă o vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății și decesul unei persoane, acțiune săvârșită în stare de ebrietate.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, la data de 13 iulie 2018, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Rusu Igor să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani și încasarea din contul ultimului a cheltuielilor judiciare la bugetul de stat în sumă de 3.535 lei.

În motivarea apelului a invocat că:

- instanța de judecată la aplicarea pedepsei inculpatului a desconsiderat personalitatea autentică a acestuia, nu a luat în considerație gradul prejudiciabil al infracțiunii de care a fost învinuit, consecințele tragice ale infracțiunii, soldate cu decesul unei persoane și cauzarea leziunilor corporale medii altei persoane, personalitatea inculpatului, de faptul că inculpatul la momentul producerii accidentului de circulație se afla în stare de ebrietate alcoolică;

- reieșind din împrejurările săvârșirii infracțiunii, suspendarea condiționată a

executării pedepsei inculpatului în limita unui termen de probă de către instanța de fond este neechitabilă și nejustificată, luând în considerație toate cele expuse supra, fac oportună aplicarea față de inculpat a unei pedepse legate de privarea acestuia de libertate pentru a fi atins scopul pedepsei penale;

- conform informației anexată la cauza penală, sunt prevăzute cheltuielile judiciare suportate în cadrul efectuării urmăririi penale în mărime de 3.535 lei, cu care inculpatul Rusu I., dat fiind faptul că a acceptat examinarea cauzei conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, a acceptat să suporte și aceste cheltuieli. La pronunțarea sentinței, instanța însă, nu s-a expus în partea dispozitivă, asupra solicitării procurorului, ci doar în partea descriptivă, indicând că urmează a fi respinsă ca neîntemeiată cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare, pe motivul că nu au fost prezentate probe pertinente, concludente și utile ce ar dovedi suportarea acestor cheltuieli, în timp ce prin materialele dosarului se confirmă cheltuielile judiciare suportate în mărime de 3.535 lei, pentru instrumentarea cauzei penale la etapa urmăririi penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, judecata s-a desfășurat pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală, astfel legalitatea sentinței atacate a fost verificată sub aspectele de drept: dacă există erori procesuale și dacă măsura de pedeapsă este stabilită în limitele legii.

La soluționarea chestiunii cu privire la pedeapsa stabilită inculpatului, care, de fapt, este și obiectul apelului, instanța de apel a apreciat că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 și 90 Cod penal și celor din art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, astfel fiind aplicată în limitele legii.

Instanța de apel a menționat că, inculpatul anterior nu a fost condamnat, nu se află la evidența medicului narcolog, în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (4) Cod penal infracțiunea săvârșită se clasifică ca fiind gravă, întreține și educă doi copii minori, părțile vătămate și succesorul părții vătămate minore nu au careva pretenții față de inculpat, circumstanțe agravante nu s-au stabilit.

În opinia instanței de apel, în sentință se cuprind datele privind persoana inculpatului, gravitatea infracțiunii săvârșite și circumstanțele ce influențează asupra pedepsei, fiind luate în considerație la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă, astfel prima instanță corect a concluzionat că, atingerea scopului pedepsei se va asigura prin aplicarea închisorii cu suspendarea condiționată a executării pedepsei inculpatului pe termenul de probațiune fixat, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Interpretarea judiciară a prevederilor art. 90 Cod penal, care constituie sediul instituției condamnării cu suspendare a executării pedepsei, în raport cu circumstanțele exclusiv atenuante ale cauzei și persoana inculpatului, care este pozitivă, a determinat instanța de apel de a ajunge la concluzia că în speță există temei legal pentru aplicarea acestora.

A fost remarcat de către instanța de apel că, victimele minore Rusu Constantin și Rusu Veaceslav sunt feciorii inculpatului, astfel cauzarea vătămarilor corporale grave periculoase pentru viață și, respectiv, decesul, produse prin infracțiune, reprezintă pentru inculpat o pedeapsă, sub aspect moral, cu consecințe extrem de grave și ireparabile. În atare situație, executarea pedepsei cu închisoare ar cauza inculpatului suferințe fizice, ceea ce, potrivit art. 61 alin. (2) Cod penal, este inadmisibil.

În ședința de judecată, s-a constatat căința sinceră și contribuția activă la descoperirea infracțiunii de către inculpat, precum și afectarea gravă, prin infracțiunea săvârșită de către ultimul și greutatea poverii pedepsei, aplicată pentru el din cauza decesului fiului Veaceslav și cauzării vătămarilor corporale grave periculoase pentru viața fiului Constantin.

În acest context, instanța de apel a evidențiat și poziția părților vătămate Morozan Ion și Morozan Angela pe parcursul procesului penal, inclusiv și în ședința de judecată în apel, prin care pledează cu fermitate pentru o pedeapsă neprivativă de libertate în privința inculpatului.

Cu privire la motivele invocate în apelul procurorului, ce vizează încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a sumei de 3.535 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare, suportate de stat la efectuarea rapoartelor de expertiză, instanța de apel le-a apreciat ca fiind nefondate. La acest capitol, instanța de apel a notat, ținând cont de prevederile legale că, în cazul în care se efectuează expertiza judiciară, plata respectivă se face de ordonatorul acestei expertize din bugetul alocat.

Prin urmare, instanța de apel a statuat că, odată ce în cauză ordonatorul expertizei este o instituție abilitată a statului și respectiv nu există cererea inculpatului privind efectuarea expertizelor, prin prisma normelor de drept prevăzute la art. 143 alin. (1), (2), 227, 229 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 75 alin. (3) al Legii cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, rezultă în mod cert și univoc, că plata pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară se face din contul mijloacelor bugetului de stat. Or, legea nu prevede o altă modalitate de plată a expertizelor judiciare în cazul în care elementele de fapt, în calitate de probe în procesul penal, constatate prin intermediul raportului de expertiză, sunt administrate la inițiativa organului de urmărire penală sau instanței de judecată.

Astfel, instanța de apel a considerat că, prima instanță corect a soluționat chestiunea cu privire la cheltuielile judiciare legate de efectuarea expertizelor la caz.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, la 08 decembrie 2018, care solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului ordinar invocă:

- instanța de apel la adoptarea deciziei a ignorat prevederile art. 61, 75 Cod penal, fără a ține cont de scopul legii penale și de criteriile generale de individualizare a pedepsei în prezenta speță;

- instanța de apel justificat a apreciat circumstanțele, dar pedeapsa stabilită nu a fost apreciată în coroborare cu fapta săvârșită și consecințele acesteia, nu a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii comise;

- prima instanță și cea de apel nu au ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de comportamentul inculpatului la momentul comiterii infracțiunii și după consumarea ei, de personalitatea acestuia, pronunțând hotărâri neîntemeiate;

- instanța de apel nu și-a motivat pe deplin concluzia de aplicare a prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, greșit concluzionând că corectarea inculpatului este posibilă fără ca acesta să fie izolat de societate;

- concluziile instanțelor de fond, la capitolul individualizării pedepsei stabilite inculpatului sunt greșite și vin în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, neconforme scopului legii penale și principiului individualizării pedepsei penale;

- instanța de apel în cadrul examinării cauzei și adoptării hotărârii nu a luat în considerație faptul că, în cadrul instrumentării cauzei penale de către stat au fost suportate cheltuieli în sumă de 3.535 lei la efectuarea rapoartelor de expertiză, sumă ce urma a fi încasată de la inculpat în beneficiul statului, ținând cont de prevederile art. art. 227-229 Cod de procedură penală și contrar art. art. 385 alin. (1) pct. 14), 397 pct. 5) Cod de procedură penală, nu a dispus acest fapt;

- prevederile art. 229 Cod de procedură penală stipulează direct că, inculpatul suportă cheltuielile judiciare, respectiv soluțiile instanțelor de fond de a respinge încasarea acestor cheltuieli este greșită;

- a fost abrogat alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, prin ce se atestă intenția legiutorului de a pune cheltuielile judiciare în sarcina inculpatului;

- temeiul obligației de a suporta cheltuielile judiciare este culpa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii, astfel de cheltuieli nu s-ar fi realizat, adică inculpatul urmează să suporte acele cheltuieli, care sunt în culpă procesuală, respectiv persoanele condamnate urmează să achite toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare, chiar și plata unei expertize dispuse din oficiu sau la cererea părții civile.

În drept, recursul este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427.

În prezenta speță, reieșind din recursul declarat se atestă că, autorul acestuia îl întemeiază în baza pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume: hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, precum și *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Colegiul penal constată din recursul declarat că, recurentul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite, invocând dezacordul cu hotărârea instanței de apel prin care a fost menținută sentința adoptată de prima instanță și care la rândul său în privința inculpatului a stabilit pedeapsă cu închisoare, aplicând prevederile art. 90 Cod penal, suspendându-i condiționat executarea pedepsei ultimului.

Referitor la temeiul de casare, invocat de recurent și stipulat la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, Colegiul penal statuează că, aceste temeiuri pentru recurs, în prezenta cauză nu și-au găsit incidența. La acest capitol, instanța de recurs menționează că, prin apelul declarat de către procuror, au fost invocate ca argumente de bază, dezacordul cu aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, considerând că scopul pedepsei penale nu va fi atins, decât în cazul stabilirii pedepsei cu executare reală în închisoare, precum și aducând critici asupra faptului că, prima instanță nu a încasat cheltuielile judiciare din contul vinovatului în sumă de 3.535 lei, adică acestea fiind chestiunile asupra cărora urma să se expună instanța de apel.

Verificând dacă instanța de apel s-a pronunțat asupra motivelor invocate de apelant și dacă hotărârea adoptată conține concluzii întemeiate asupra considerentelor sale, în viziunea Colegiului, această instanță nu a neglijat prevederile alin. (5) art. 414 Cod de procedură penală, fiind oferite răspunsuri la argumentele esențiale, care au și constituit fondul apelului. De asemenea, instanța de recurs constată că, hotărârea contestată corespunde cerințelor prevăzute la alin. (8) art. 417 Cod de procedură penală, cuprinzând temeiuri de fapt și de drept, ce au dus la respingerea apelului declarat de către acuzatorul de stat.

Totodată, în urma studiului lucrărilor dosarului, în opinia Colegiului nu și-a găsit confirmarea nici temeiul pentru recurs invocat de către recurent și prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în prezenta speță, deoarece instanțele de fond și-au motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, fără a fi admise careva erori în acest sens,

stabilind în privința acestuia o pedeapsă echitabilă sub formă de închisoare, cu suspendare condiționată, pe o perioadă de probațiune.

Opozant celor invocate de recurent la capitolul efectuării unei individualizări eronate a pedepsei aplicate în privința inculpatului, care nu va atinge scopul pedepsei penale, instanța de recurs relevă, că în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

În același rând, instanța de recurs menționează că, conform alin. (1) art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod. Așadar, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată, iar după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special a dispozițiilor art. 90 Cod penal.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare, și reeducare a condamnatului, și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane. Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Deci, instanța de judecată trebuie să aleagă și să aplice acel tip, și acea mărime a pedepsei care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii. Pedeapsa mai aspră, în limitele prevederilor articolului, poate fi stabilită numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului scontat.

Sanțiunea art. 264 alin. (4) Cod penal, în baza căruia inculpatul a fost condamnat, prevede pedeapsă persoanelor vinovate, la momentul comiterii acesteia cu închisoare de la 4 la 8 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 4 la 5 ani. Această infracțiune, clasificându-se ca una gravă, potrivit alin. (4) art. 16 Cod penal.

În cauza suspusă judecării, instanțele de fond au conchis că, inculpatului Rusu Igor, urmează a-i fi stabilită, ținând cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de

procedură penală, pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Respectiv, după ce a stabilit pedeapsa potrivit tuturor criteriilor generale de individualizare a pedepsei, continuând operațiunea de individualizare cu privire la săvârșirea infracțiunii, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune neexecutare pedepsei aplicate vinovatului. Astfel, suspendarea condiționată, ca mijloc de individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea ca, pe lângă stabilirea cuantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

În prezenta cauză, instanțele de fond au conchis că, inculpatului Rusu Igor, urmează a-i fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal și a-i suspenda condiționat executarea pedepsei cu închisoare stabilită, pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

Conform alin. (1), (2) art. 90 Cod penal, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune, sau după caz termenul de probă. Perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă se stabilește de instanța de judecată în limitele de la 1 an la 5 ani.* Prevederi legale, potrivit dispoziției alin. (4) al normei menționate mai sus, nu se aplică în cazul persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei periculoase sau deosebit de periculoase.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii, circumstanțele cauzei și persoana infractorului, aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

Derivând din condițiile ce vizează pedeapsa aplicată și natura infracțiunii prevăzute în alin. (1) și alin. (4) art. 90 Cod penal, se atestă faptul incidenței acestora la prezenta speță și anume că este stabilită o pedeapsă cu închisoare pentru o infracțiune gravă săvârșită din imprudență ce nu depășește 7 ani, și nu este una ce se atribuie la infracțiuni deosebit de grave sau excepțional de grave, precum nu este prezentă și nici recidiva periculoasă sau deosebit de periculoasă.

La circumstanțele cauzei, Colegiul penal menționează că, instanțele de fond în prezenta speță au reținut ca circumstanțe atenuante căința sinceră a inculpatului, recuperarea parțială a prejudiciului material cauzat părților vătămate și intenția de a-l restitui integral în continuare. Din materialele cauzei se atestă că, inculpatul a cooperat cu organul de urmărire penală, solicitând în cele din urmă și judecarea cauzei în procedura simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală. Cât privește circumstanțe agravante, în prezenta speță, acestea nu sunt prezente, deoarece starea de ebrietate a inculpatului și survenirea urmărilor grave, decesul

unei persoane, în rezultatul infracțiunii comise de inculpat, constituie semne ale componenței de infracțiune imputate ultimului în variante agravate.

Cât privește persoana celui vinovat, din materialele cauzei se atestă că, inculpatul este caracterizat pozitiv, nu are antecedente penale, nu se află la evidența medicului narcolog, este căsătorit și are la întreținere 2 copii minori.

O altă condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 Cod penal, este aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea efectivă a acesteia, ținând cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege la formarea unei astfel de convingeri.

Reieșind din conținutul hotărârii contestate, Colegiul penal consideră că, instanța de apel întemeiat a menținut hotărârea primei instanțe despre posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, în privința inculpatului, învederând faptul că acesta a comis o infracțiune din imprudență ce se califică ca una gravă, nu are antecedente penale, se caracterizează pozitiv, circumstanțe agravante nu au fost stabilite la caz, poziția succesului părții vătămate și a părților vătămate, care au solicitat aplicarea unei pedepse neprivative de libertate vinovatului. Toate împrejurările menționate au permis instanțelor de fond de a da dovadă de clemență față de inculpat, considerând că acesta a fost un incident în viața lui, iar consecințele faptei prejudiciabile și anume decesul a unuia din fiii săi și cauzarea leziunilor corporale grave altui fiu de al său, vor avea un impact psiho-emoțional pentru tot restul vieții pentru făptuitorul infracțiunii, ce vor depăși efectele pedepsei stabilite cu închisoare. Totodată, prin aplicarea la caz a dispozițiilor art. 90 Cod penal, se vor evita neajunsurile pe care le poate atrage contactul cu mediul din penitenciar, iar instanțele de fond stabilindu-i inculpatului o perioadă de probațiune în limitele prevăzute de lege, au avut intenția pentru ca acesta să-și facă concluziile respective și astfel să fie atins scopul legii penale.

Având în vedere toate circumstanțele cauzei în cumul, ținând cont de principiul umanismului, prevăzut de art. 4 Cod penal, cât și de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, instanța de recurs consideră că, nu este rațională executarea pedepsei reale cu închisoarea de către inculpatul Rusu Igor, iar instanța de apel just a conchis de a menține aplicarea în privința acestuia a prevederilor art. 90 Cod penal. Respectiv careva interdicții la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu se atestă în cauza deferită judecării.

Astfel, instanța de recurs apreciază că, la individualizarea pedepsei și îndeosebi a modalității de executare a acesteia, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, constatând că pedeapsa aplicată va fi echitabilă faptei infracționale comise, ce corespunde normelor legale și va atinge scopul de corectare și resocializare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, ca urmare, sunt nejustificate alegațiile recurentului privind efectuarea contrară prevederilor legale de către instanțele de fond a unei individualizări a pedepsei în privința lui Rusu Igor.

Cu referire la criticile procurorului în partea ce se referă la dezacordul cu respingerea încasării cheltuielilor judiciare în sumă de 3.535 lei din contul inculpatului, Colegiul penal consideră că, acestea la fel sunt neîntemeiate, deoarece instanțele de fond corect au ajuns la concluzia că cheltuielile date urmează a fi puse în sarcina statului.

La acest capitol, Colegiul menționează că, prima instanță la adoptarea sentinței a ajuns la concluzia că, rapoartele de expertize judiciare efectuate la caz, au fost utilizate în sensul art. 93 alin. (2) pct. 2) și 7) Cod de procedură penală în calitate de probe și care au fost puse la baza acuzării inculpatului, respectiv aceste cheltuieli judiciare urmează a fi suportate de ordonatorul expertizelor din mijloacele alocate pentru efectuarea acestora din bugetul alocat. La rândul său, instanța de apel a specificat, reieșind din prevederile art. 227 și 229 Cod de procedură penală, că legea nu prevede expres că condamnatul urmează să suporte cheltuielile judiciare, legate de efectuarea expertizei.

Colegiul penal consideră întemeiate concluziile instanțelor de fond, în partea ce se referă la respingerea cerințelor procurorului de a încasa cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor în cauza dată, din contul inculpatului, deoarece acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției făptuitorului în comiterea infracțiunii imputate, cheltuieli ce au fost trecute în contul statului.

În același timp, instanța de recurs remarcă, că normele procedural penale, în vigoare la momentul efectuării expertizelor, nu prevedeau expres achitarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor obligatorii, cheltuieli ce se făceau din contul statului.

Argumentele procurorului în susținerea solicitării de a încasa cheltuielile pentru efectuarea expertizelor judiciare din contul inculpatului, nu pot fi reținute, deoarece modificările în dispoziția alin. (2) din art. 143 Cod de procedură penală sunt în vigoare din data de 09.02.2018, iar legea procedural penală nu are efect retroactiv, ținând cont de prevederile art. 3 Cod de procedură penală, care stipulează că, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

Așadar, se relevă că efectuarea expertizelor la caz, sunt acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării, fiind achitate din bugetul statutului în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, prin numirea efectuării expertizelor, cheltuieli, care odată cu modificarea legii procesuale nu pot fi încasate de la inculpat.

Învederând cele menționate, Colegiul conchide că, în cauza dată nu și-au găsit confirmarea temeiurile de recurs la care face referire recurentul și nu sânt motive de a interveni în soluția adoptată de către instanța de apel, deoarece pedeapsa aplicată inculpatului Rusu Igor, a fost individualizată potrivit legii, totodată fiind soluționată corect chestiunea cu privire la cheltuielile judiciare suportate pentru efectuarea expertizelor în prezenta cauză.

În temeiul celor expuse, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procuror, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui **Rusu Igor Xxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 11 aprilie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Victor Boico

Nadejda Toma